

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Педагогічний факультет

Кафедра теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ВИРОБНИЧА (ЛОГОПЕДИЧНА) ПРАКТИКА**
(другий (магістерський) рівень вищої освіти)

Освітня програма «Спеціальна освіта (логопедія)»

Спеціалізація
016.01 Логопедія

Спеціальність
016 Спеціальна освіта

Галузь знань
01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 27 серпня 2024 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Виробнича (логопедична) практика
Викладач (-і)	Кудярска Тетяна Романівна
Контактний телефон викладача	(+38) 095 05 20 206
Е-mail викладача	tetianakudiarska@ukr.net
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	6 кредитів ЄКТС, 180 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	дистанційно на платформі Google Meet
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p><u>Предметом</u> виробничої практики є ознайомлення зі змістом роботи закладу/організації, керівника закладу/організації, учителя-логопеда, спрямованого на створення умов для логокорекційного впливу та роботи з особами з порушеннями мовлення, з формами роботи, з діагностикою, веденням документації, роботи з батьками чи іншими дорослими.</p> <p>Практикою передбачена робота з особами з порушеннями мовлення, у співпраці з їх родичами та фахівцями, під час якої йде спостереження за особливостями розвитку означеної категорії осіб, проводиться логопедичні заняття та аналіз організації логокорекційного процесу.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Мета практики – забезпечити практичну готовність здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня спеціальності «Спеціальна освіта» за спеціалізацією «Логопедія» до планування, організації і проведення ефективної логокорекційної і розвиткової роботи з особами з мовленнєвими порушеннями.</p> <p>Завданнями практики є:</p> <ul style="list-style-type: none"> - закріпити та поглибити знання здобувачів про особливості та можливості розвитку дітей з порушеннями мовлення і особливості логопедичної роботи з різними категоріями осіб з порушеннями мовлення; <ul style="list-style-type: none"> – ознайомити здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня з нормативно-правовою базою закладу чи організації, відповідно до якої в Україні здійснюється організація логопедичної допомоги особам з мовленнєвими порушеннями; – ознайомити з вимогами щодо організації логопедичного кабінету, ведення логопедичної документації, виконання професійних обов’язків логопеда; – формувати у майбутніх логопедів вміння спостерігати, аналізувати своєрідність процесу корекційно-розвиткової роботи з особами з порушеннями мовлення, оцінювати його ефективність; – вчити помічати зміни в розвитку особи з мовленнєвими порушеннями під впливом корекційно-розвиткової діяльності, користуватися різними методиками для виявлення особливостей розвитку осіб різного віку; – формувати у здобувачів спеціальної освіти вміння спілкуватися з дітьми та дорослими означеної категорії, організовувати та проводити діагностику, корекційну та розвиткову роботу та окремі заходи щодо співпраці та взаємодії з іншими фахівцями, спостереження та інші форми роботи; 	

– формувати у майбутніх логопедів вміння надавати кваліфіковану допомогу батькам чи іншим дорослим, діти яких відвідують заняття логопеда.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність: здатність розв'язувати складні задачі дослідницького та/абоінноваційного характеру у сфері спеціальної та інклюзивної освіти.

Загальні компетентності:

- ЗК-1. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
- ЗК-2. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
- ЗК-3. Здатність працювати в команді.
- ЗК-4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово
- ЗК-6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- ЗК-7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК-8. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.
- ЗК-9. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК-10. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.

Фахові компетентності:

- СК-2. Здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методики і технології корекційно-розвивальної роботи з особами з особливими освітніми потребами (в логопедії).
- СК-3. Здатність здійснювати діагностико-аналітичну, корекційно-розвивальну, консультативну діяльність з урахуванням особливих освітніх потреб здобувачів.
- СК-4. Здатність ефективно взаємодіяти з батьками, колегами, іншими фахівцями у процесі психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами на засадах партнерства.
- СК-5. Здатність приймати ефективні рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.
- СК-6. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності, приймати рішення та продовжувати навчання та/або підвищення професійної кваліфікації відповідно до наявних потреб і запитів.
- СК-7. Здатність до організації освітнього процесу у спеціальних закладах дошкільної і загальної середньої освіти з використанням сучасних засобів, методів, прийомів, технологій.
- СК-8. Здатність до організації процесу навчання, виховання й розвитку дітей з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивного освітнього середовища.
- СК-9. Здатність до організації безпечного і здоров'язбережувального освітнього середовища, у тому числі інклюзивного освітнього середовища.
- СК-10. Здатність розробляти і реалізовувати наукові та/або освітні проекти у сфері спеціальної та інклюзивної освіти.

Результати навчання

- РН 2. Здійснювати дослідження та/або провадити інноваційну діяльність з метою отримання нових знань, створення нових та удосконалення традиційних технологій викладання і супроводження та в ширших мультидисциплінарних контекстах.
- РН 4. Добирати та застосовувати ефективні методики комплексного оцінювання розвитку дітей, рефлексувати та критично аналізувати достовірність одержаних результатів оцінювання, визначати на основі їх інтерпретації особливі освітні потреби дітей та рівень освітньої підтримки.
- РН 5. Аргументувати, планувати та надавати психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги (допомогу) відповідно до рівня функціонування, обмеження життєдіяльності та розвитку дитини з особливими освітніми потребами, забезпечувати ефективність власних дій.
- РН 6. Встановлювати ефективну взаємодію з батьками, колегами, фахівцями, різними

соціальними інституціями з метою забезпечення якості спеціальної та інклюзивної освіти на засадах партнерства.

РН 12. Організувати та здійснювати методичний супровід процесу навчання, виховання й розвитку дітей з особливими освітніми потребами в умовах спеціальних закладів освіти та інклюзивного освітнього середовища.

РН 13. Розробляти та реалізовувати заходи зі створення безпечного і здоров'язбережувального освітнього середовища, забезпечувати його якість та ефективність освітнього процесу з урахуванням особливих освітніх потреб, можливостей та здібностей дітей.

5. Організація навчання

Обсяг виробничої (логопедичної) практики

Вид заняття	Загальна кількість годин
Самостійна робота	180

Організація практики впродовж дня

Спостереження	1-1,5 год.
Робота в парі з логопедом	3-4 год.
Вивчення документації	1-1,5 год.

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
1	016 Спеціальна освіта	1	нормативний

Тематика виробничої (логопедичної) практики

Тема	кількість год.
	самостійна роб.
<p>Тиждень 1.</p> <p>Зустріч із керівництвом, знайомство здобувачів-практикантів з учителем-логопедом. Ознайомлення з процесом роботи, з перспективним і календарним планом роботи фахівця. Спостереження за процесом організації логокорекційної роботи, за особливостями розвитку мовлення дітей логопедичних (корекційних) груп. Обговорення з логопедом особливостей логопедичного обстеження осіб з різними порушеннями мовлення. Ознайомлення з індивідуальними мовленнєвими картками. Ведення щоденника практики.</p>	45 год.
<p>Тиждень 2.</p> <p>Підготовка до занять та їх проведення, написання конспектів, виготовлення наочності. Організація та проведення індивідуальної логопедичної роботи та консультацій з батьками чи іншими дорослими. Проведення обстеження та робочих логопедичних занять. Ведення щоденника практики.</p>	45 год.
<p>Тиждень 3.</p> <p>Проведення консультацій з фахівцями (логопедами) щодо організації залікових логопедичних занять. Проведення залікових занять. Відвідування та обговорення здобувачами-практикантами залікових занять інших практикантів. Проведення консультацій з логопедом щодо оформлення схем обстеження та конспектів проведених занять. Укладання документації. Підготовка до участі у підсумковій нараді з виробничої практики. Написання звіту про проходження практики. Ведення щоденника практики.</p>	45 год.

<p>Тиждень 4. Проведення консультацій з логопедом щодо організації залікових занять. Обговорення здобувачами-практикантами залікових занять, рефлексія. Проведення консультацій з логопедами щодо оформлення банера «Логопед іде на допомогу»/іншого творчого завдання. Оформлення е-документації. Написання звіту про проходження практики.</p>	45 год.
ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ ГОДИН:	180 год.
6. Система оцінювання навчальної дисципліни	
Загальна система оцінювання виробничої(логопедичної) практики	Педагогічна складова – 50 б. Психологічна складова – 50 б.
Вимоги до письмових робіт	<p>По закінченню практики студент повинен здати:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Щоденник спостережень. 2. Звіт про виробничу практику. 3. Індивідуальну мовленнєву картку на особу. 4. Чотири плани-конспекти залікових занять із особами з порушенням мовлення (2 заняття – індивідуальні, 2 заняття – фронтальні), міні-відео, яке презентує основні аспекти логопедичної роботи (на 3-5 хв) / іншого творчого завдання та укласти аналіз логопедичного заняття: за кількістю учасників; за змістовим компонентом. 5. Психолого-педагогічну характеристику на дитину. 6. Конспект консультативної допомоги сім'ї, яка виховує дитину з порушенням мовлення; взаємодії членів сім'ї. 7. Укласти звіт щодо особливостей оформлення банера «Логопед іде на допомогу». 8. Картотеку методичної літератури для роботи логопеда. 9. Характеристику на здобувача з оцінкою («відмінно», «добре», «задовільно»), завірену логопедом і керівником закладу/організації, печаткою закладу/організації.
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 50 % завдань, наявність звітної документації, міні-відео логокорекційної роботи / іншого творчого завдання.
Підсумковий контроль	форма контролю: залік. форма здачі: письмова на сайті дистанційного навчання https://d-learn.pnu.edu.ua
7. Політика навчальної дисципліни	
<p>Звітна документація: виконуються з використанням цифрових технологій і з посиланнями на джерела (з урахуванням вимог до виду роботи).</p> <p><u>Академічна доброчесність:</u> Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (нова редакція). https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/09/</p> <p><u>Відпрацювання пропущених днів практики є обов'язковим.</u></p> <p>Додаткові бали за самоосвіту: студент може заробити додаткові бали згідно з Положенням про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти в університеті https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf</p> <p><u>Неформальна освіта:</u> Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (Редакція 3) (введено в дію наказом ректора № 672 від 24.11.2022 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf</p>	

8. Рекомендована література

1. Брушневська І. М. Корекційно-педагогічні проекти в роботі з дітьми з особливими потребами. Логопед. 2015. № 8. С. 34-40.
2. Брушневська І. М., Рібцун Ю. В. Психолого-педагогічна підтримка дітей п'ятого року життя із лексико-граматичними труднощами : навч.-метод. посіб. для роботи з дітьми із порушеннями мовлення / І. М. Брушневська, Ю. В. Рібцун. Луцьк, 2023. 204 с.
3. Гуцу О. В. Програма з розвитку зв'язного мовлення для дітей із ЗНМ (6- 8 років). Логопед.2017. № 6. С. 21-29.
4. Дмитрієва І. В. Командна взаємодія фахівців у процесі індивідуального супроводу дитини в умовах інклюзивного навчання : Актуальні питання корекційної освіти (педагогічні науки). Збірник наукових праць. 2016. No 7.
URL: <https://aqce.com.ua/vypusk-7-t-1-t-2/dmitrijeva-iv-komandna-vzajemodija-fahivciv-uprocesi-individualnogo-suprovodu-ditini-vumovah-inkluzivnogo-navchannja.html> (дата звернення: 13.08.2022).
5. Ємець А. А., Коваленко О. М. Навчаємо дошкільників переказувати. Х. : Вид. група «Основа», 2018. 144 с.
6. Книга взаємозв'язку між учителем-логопедом та батьками. Старший дошкільний вік. «Крокуй упевнено» / Ольга Іщенко, Людмила Кошарська. ТОВ: Мандрівець, 2023. 80 с.
7. Король А. В. Мовленнєва картка з картинками : Дидактичний матеріал із логопедичного обстеження мовленнєвого розвитку дитини / А. В. Король. ТОВ: Мандрівець, 2023. 24 с.
8. Логопед +. URL : <http://innagidkih.ucoz.com/3>. Логопедичний кабінет в загальноосвітній школі.
URL: <https://repository.sspu.sumy.ua/bitstream/123456789/5635/1/Nechytailo.pdf>
9. Луценко І. В., Найда Ю. М. Диференційоване викладання: реалізація підходу.URL: <https://www.slideshare.net/ippo-kubg/ss-30566945> (дата звернення: 13.08.2022).
10. Максименко Д. С. Як правильно вчити дитину розмовляти. Стимулювання розвитку дітей. Попередження та корегування мовленнєвих порушень. Постановка мовлення у немовленнєвих дітей. Практична психологія. / Д. С. Максименко. К. : Центр учбової літератури, 2022. 198 с.
11. Освітні ресурси Інтернету. Логопедія. URL : <https://sites.google.com/site/osvitnires/nauka/psihologia-te-pedagogika/logopedia>
12. Рібцун Ю. В. Я учуся розмовляти: логопедичний альбом з розвитку мовлення. Київ : Генеза. 2019. 160 с.
13. Рібцун Ю. В. Я учуся розмовляти: навч.-метод. комплект : навч.-метод. посіб. з розвитку мовлення дошкільників 3-6 років. / Ю. В. Рібцун. Київ : Генеза. 2019. 224 с.
14. Тур Л. В. Комунікативно-мовленнєвий розвиток дошкільників. Х. : ВГ «Основа», 2016. 160 с.
15. Федорович Л. О. Постановка звуків у вимові дітей дошкільного та молодшого шкільного віку : навч.-метод. посіб. для учителів-логопедів шкіл і дитячих садків, учителів і вихователів спец. загальноосвіт. закладів, студ. пед. вишів / Л. О. Федорович. Запоріжжя : ТОВ «ЛПДС» ЛТД, 2016. 124 с.
16. Хрестоматія з логопедії. Укл. Федоренко С. В., Марченко І. С. /під загальною ред. проф. Шеремет М. К. К. 2019.
17. Чернетка логопеда: матеріали для корекційної роботи з виправлення мовленнєвих порушень у дітей. / В. М. Болба. Тернопіль : Мандрівець, 2019. 112 с.
18. Чеснокова Л. В. Заняття з логоритміки для дітей із вадами мовлення. / Л. В. Чеснокова, О. І. Золоторьова. Х. : Вид. група «Основа», 2017. 159 с.
19. Шевцова О. А. Цікава граматики. Пізнавально-ігрові комплекси з навчання грамоти. Х. : Вид. основа «Основа», 2017. 192 с.
20. Шевченко Л. І. Буду добре розмовляти. Корекційно-логопедична робота. Х. : Видавництво «Ранок», 2015, 160 с.

Викладач кафедри теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти

Тетяна КУДЯРСЬКА